

BuitenSpelen

Kidspanel

EELCO KOPPELAAR

De functie van het schoolplein verandert langzaam steeds meer naar die van buurtplein; een plek waar kinderen ook na schooltijd kunnen en mogen spelen. In de rubriek BuitenSpelen Kidspanel is het woord aan de kinderen. Hoe ervaren zij het schoolplein? Voldoet de speelplek aan hun wensen? En wat zou beter kunnen? Landschaps- en speelruimteontwerper Eelco Koppelaar observeert en interviewt kinderen, waarna hij zijn bevindingen vertaalt naar concrete tips. In deze eerste aflevering van 2015 stellen we Eelco Koppelaar nog eens aan u voor middels een kort interview en aan de hand van één van zijn gerealiseerde projecten. Bredeschool Koningslinde, een nieuw gebouw en schoolplein in Nijkerk – zie volgende pagina. Kinderen hadden nadrukkelijk een stem in het ontwerp.

Wat is je bemoeienis met kinderspeelplekken?

“Ik ben naamgever en eigenaar van Eelco Koppelaar – Ontwerp. Een ontwerpbureau voor tuin- en landschapsinrichting met hierin speelruimte als specialisme. Het merendeel van onze projecten heeft dan ook betrekking tot speelruimte. Hierin streven wij naar aantrekkelijke en uitdagende speelruimte voor en met kinderen te realiseren binnen de kaders die gegeven worden vanuit onderwijsorganisatie of gemeente.”

Wat vind je van de kwaliteit van speelplekken in Nederland?

“Speelplekken heb je in vele vormen en varianten. Hierin zit ook veel verschil in de kwaliteit en uitdaging die het kinderen te bieden heeft. Door vele oorzaken zie ik wel dat lang niet alle speelplekken en schoolpleinen voldoende aansluiten bij de belevingswereld van kinderen. Hierin gaat veiligheid voor ten opzichte van de uitdaging en creativiteit.”

Wat is goed, wat is slecht?

“Er is geen definitie te geven voor goed of slecht. Belangrijk is dat kinderen iets te beleven hebben

op speelplekken en daarbuiten. Er moet minder gekeken worden naar de plek ‘an sich’, maar naar de complete ruimte die we kinderen geven en gunnen. Zo ben ik voorstander van meer woonerven waar kinderen buiten op straat kunnen spelen. Dat gaat niet in 30km zones van de moderne woonstraat.”

Wat vind je van de rolverdeling in het traject op weg naar een speelplek? Vind je dat kinderen te weinig/te veel betrokken worden in het traject?

“Een veel gebruikte vorm van (kinder)participatie is dat kinderen kunnen kiezen uit drie ontwerpen. Een mooi voorbeeld waarbij participatie als doel wordt ingezet, in plaats als middel om met bewoners en kinderen in contact te komen; om meer draagvlak te krijgen. Wij gaan zo veel mogelijk met kinderen aan het werk. We laten hen dromen en ze mogen met onhaalbare ideeën komen. Aan de ontwerper de taak deze ideeën naar speelwaarden en een haalbaar ontwerp te vertalen. Het resultaat is stevast dat kinderen hun ideeën herkennen en de speelplek ‘eigen’ wordt.”

Scholen, maar ook kinderopvangorganisaties, speeltuinverenigingen, recreatiebedrijven en gemeenten kunnen zich opgeven voor deelname aan BuitenSpelen Kidspanel. Bel voor meer info met 038-4606384 of mail naar redactie@acquire-publishing.nl

Bij een nieuw gebouw hoort een nieuw schoolplein.

Bredeschool Koningslinde Nijkerk:

Ontwerp

Kort samengevat

- Schoolplein voor onderbouw en bovenbouw op eigen kavel
- Aparte speelruimtes voor kinderdagverblijf en peuterspeelzaal, die ook als een buitenspeelplaats gebruikt kan worden.
- Tijdelijke speelzone die als 'groene speelplein' is vormgegeven.
- Indeling van het plein kent een opbouw en zonering voor verschillend spelgedrag. Deze zonering is ook ruimtelijk doorgevoerd waardoor de kinderen deze zonering zelf ook beleven.

Via de gemeente Nijkerk kreeg **Eelco Koppelaar** de opdracht het schoolplein bij de nieuwbouw van Bredeschool Koningslinde in Nijkerk te ontwerpen. Hiervoor was al een deel van de participatie door Jantje Beton uitgevoerd en had de school een 'moodboard' gemaakt voor het nieuwe schoolplein. Vervolgens liet Eelco het actieteam, bestaande uit klassenvertegenwoordigers, het nieuwe schoolplein ontwerpen door hen maquettes te laten maken. De wensen en ideeën werden vertaald naar een mooi schetsontwerp. Hier reageerden de kinderen heel positief op; ze herkenden hun eigen ideeën echt in het ontwerp. Het actieteam heeft vervolgens het ontwerp in de klassen gepresenteerd.

Multifunctioneel veld

De kinderen gaven aan liever een voetbalveld op het eigen plein te hebben dan een trapveldje in de tijdelijke groenzone. Daarom is een multifunctioneel veld op het plein gerealiseerd. Naast voetbal kan het ook gebruikt worden voor bijvoorbeeld basketbal, tennis, badminton en trefbal. Daarnaast is ook mogelijk om er 's winters een ijsbaan van te maken of 's zomers in te zetten als spartelbad voor een hoop waterpret. Bij de verdere (technische) uitwerking en calculatie werd Eelco gedwongen om op sommige

punten het ontwerp aan te passen. Echter hebben wij er voor gewaakt niet in te boeten op de speelwaarden van het plein. Resultaat is dat – na een aanbesteding – het plein inmiddels is uitgevoerd. Tijdens de realisatie kreeg het nieuwe schoolplein steeds meer smool. De gemeente, de school, omwonenden en bovenal de kinderen werden steeds enthousiaster. Wanneer een deel (zo goed als) klaar was werd deze vrij gegeven. Alleen de groenvoorzieningen zijn het eerste jaar nog 'verboden terrein'. Dit om de beplanting voldoende overlevingskansen te geven.

Door de vele uitdagingen in speeltoestellen is onder meer het pestgedrag op school afgenomen.

De verschillende elementen nodigen kinderen uit hun eigen spel te bedenken.

nieuw gebouw, nieuw schoolplein

Pestgedrag afgenomen

Inmiddels is het gehele schoolplein zo'n drie maanden in gebruik. Iedereen is en blijft enthousiast. De kinderen merken zelf ook dat 'ze veel minder tegen elkaar oplopen'. De meiden zijn vooral erg blij met de 'chillhoek' waar ze lekker kunnen duikelen en zitten en geen last meer hebben van de bal. Door de grote speelruimte en de vele uitdagende plekken en toestellen merkt de school dat het pestgedrag is afgenomen en de kinderen lekker 'uitgewaaid' terug komen in de klas.

Er is ook een klein, doch belangrijk verbeterpunt voor de kinderen: je moet te ver omlopen als je van de glijbaan naar beneden bent gegleden. Naast de glijbaan moet dus eigenlijk een trap of andere uitdagende opgang gecreëerd worden. Al hebben de kinderen ook al een andere oplossing gevonden... gewoon 'stiekem' door de beplanting naar boven rennen en klauteren. Margriet van der Ploeg, directeur van De Koningslinde, is blij met het schoolplein. Ze is vooral tevreden over het feit dat de wensen van de kinderen direct zijn vertaald naar het ontwerp van het plein. De materialen en toestellen nodigen

uit tot het bedenken van eigen spel. Kinderen kiezen vaak voor het natuurlijke gedeelte van het speelplein. En ondanks dat de afwatering nog niet helemaal op orde is, klagen de ouders niet over de vieze kleren van hun kroost.

Toestellen en speelaanleidingen op het schoolplein:

- Klim- en speelhuisje met glijbaan
- Klauter- en fantasietoestel
- Zandbak met zandtafel
- Speelranden
- Nestschommel
- Multi-sportveld met minidoeltjes, basketbalpalen en mogelijkheid om net te spannen, ook te gebruiken als schaatsbaan (winter) en spartelbad (zomer)
- Sprintbaan met behulp van kleurschakering in verharding
- Meerdelig duikelrek
- Draaielement
- Speelheuvel met kruipbuis, glijbaan en klimtoren (groen speelplein)
- Wiebelbrug (groen speelplein)

Reacties van het actieteam

- +
 - groot speelplein
 - mooi voetbalveld dat ook voor andere sporten gebruikt kan worden
 - leuke speelheuvel met klimtoren
 - leuke speeltoestellen
- - bij de glijbaan kan je niet direct weer de heuvel op
 - het is nu (winter) nat en vies op het 'groene schoolplein'
 - veel planten waar je nu (nog) niet in mag spelen